

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Zonnepark Wenumseveld B.V.
Mevrouw W. van den Hoogen-Bakker
Pettelaarpark 10
5216 PD DEN BOSCH

Datum
15 december 2022

Zaaknummer
2021-009353

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 22

Locatie
Wenumseveld Apeldoorn

Gemeente
Apeldoorn

Activiteit
Aanleg van een zonnepark

Beste mevrouw Van den Hoogen-Bakker,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn figuren van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 is een kaart met mitigerende maatregelen en een berekening van de benodigde compensatie opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

2 van 22

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03500813, 03500814, 03500815, 03500817, 03625564, 03625565, 03625567, 03625568,
03695581, 03695583

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Zonnepark Wenumseveld B.V., Pettelaarpark 10, 5216PD Den Bosch, hierna te noemen de aanvrager, van 1 juli 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 1 juli 2021 ontvingen wij een aanvraag van Zonnepark Wenumseveld B.V. voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing. Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 7 februari 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 18 januari 2022 hebben verzocht. Ook op 25 mei 2022, 29 juni 2022, 14 juli 2022, 17 oktober en tenslotte op 15 november 2022 hebben wij aanvullende informatie ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
15 december 2022

Zaaknummer
2021-009353

Blad
4 van 22

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Zonnepark Wenumseveld B.V., Pettelaarpark 10, 5216PD Den Bosch;

voor de soort, verbodsbepaling en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod		Belang
Das (<i>Meles meles</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A

Belang:

- A. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied tussen de Stadhoudersmolenweg, Wenumseveldweg en De Grift te Apeldoorn in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2, inclusief de compensatiegebieden te vinden in figuur 2 en 3 van Bijlage 3.
2. De ontheffing geldt voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase. De aanlegwerkzaamheden moeten uiterlijk 30 september 2027 uitgevoerd zijn. De ontheffing voor de gebruiksfase is maximaal 30 jaar na afronding van de aanlegwerkzaamheden geldig.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verbod en belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

5 van 22

zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-009353.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-009353.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-009353.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de das.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-009353. In de

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-009353.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje "Mitigerende maatregelen" en de toelichting op de maatregelen in tabel 3 en in "Activiteitenplan aanleg zonnepark Wenumseveld Apeldoorn" (Van der Sluis en Gerritsma, 2021) en een aanvulling daarop van Ecogroen ("Uitwerking maatregelen kwaliteitsverbetering das ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Zonnepark Wenumseveld van 15 november 2022") dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen.
16. Als in de broedperiode gewerkt wordt, dienen aanwezige broedgevallen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
17. Voorafgaand aan de werkzaamheden en het ongeschikt maken van het leefgebied dient een inspectie van het plangebied plaats te vinden door een ecologische deskundige.
18. Indien tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat deze soorten uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van de desbetreffende soortgroep dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de soorten niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

7 van 22

19. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor een deugdelijk van beheer van de compensatielocaties, zodat deze locaties omgevormd worden tot een optimaal dassenfoerageergebied. De initiatiefnemer zorgt daartoe voor een tweejaarlijks monitoringsrapport om de voortgang en beheer van het optimale foerageergebied te kunnen volgen.
20. Het tweejaarlijks monitoringsrapport dient te worden aangeleverd aan de Provincie Gelderland in de maand maart, te beginnen twee jaar na de ingebruikname van het zonnepark, eindigend met de einddatum van de exploitatie van het zonnepark. Het monitoringsrapport dient te worden aangeleverd onder vermelding van het zaaknummer 2021-009353 aan post@gelderland.nl.
21. De monitoringsopzet dient na de ingebruikname van het zonnepark te worden aangeleverd aan de Provincie Gelderland. Daarbij dient onder andere aan de orde te komen: manier van beheren van de graslanden (bemesting, beweiding en maaibeheer), manier van beheren van de heggen en singels en andere houtopstanden en beheer van de aanwezige sloten en afvoer en verwerking van het slootmaaisel.
22. Aangezien de omvorming naar optimaal foerageergebied een cruciaal onderdeel vormt van het compensatieplan, dient de aanplant van singels in het compensatiegebied zo snel mogelijk uitgevoerd te worden, in elk geval vóór de aanleg van het zonnepark.
23. De beheerperiode van de compensatiegebieden dienen overeen te komen met de totale periode dat het zonnepark geëxploiteerd wordt (maximaal 30 jaar na afronding van de aanlegwerkzaamheden).

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Zonnepark Wenumseveld B.V. (eigendom van Statkraft) is voornemens om ten noorden van Apeldoorn een zonnepark te realiseren. Het projectgebied wordt aan de zuidzijde begrensd door een groengebied met wateren langs de Stadhoudersmolenweg, aan de westzijde door de Wenumseveldweg, aan de oostzijde door De Grift (met daaraan grenzend het Apeldoorns Kanaal) en aan de noordzijde door een naamloos zandpad. Het plangebied bestaat overwegend uit intensief grasland. Het gebied wordt doorsneden door enkele greppels, een houtwal met voornamelijk essen, een elzensingel, een rij esdoorns en daarnaast staan verspreid enkele solitaire eiken. In totaal is het plangebied circa 20 hectare groot. Binnen het gebied wordt op een oppervlakte van 7,8 hectare zonnepanelen aangebracht. Daarnaast worden verharde toegangswegen over 0,52 ha aangebracht en transformatorhuisjes, weerstation en andere kasten geplaatst (0,05 hectare). In totaal worden acht vrijstaande bomen gekapt. De aanleg van het zonnepark staat gepland vanaf 2023.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “Activiteitenplan aanleg zonnepark Wenumseveld Apeldoorn” (Van der Sluis en Gerritsma, 2021) en een aanvulling daarop van Ecogroen (“Uitwerking maatregelen kwaliteitsverbetering das ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Zonnepark Wenumseveld van 15 november 2022”) zijn opgenomen:

- het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- een effectbeoordeling van het project;
- de te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- alternatievenafweging;
- onderbouwing wettelijk belang;
- beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de das in het plangebied in 2021. Er is een burcht (midden in het plangebied) en een vluchtpijp (op 850 meter van de hoofdburcht) van de das aangetroffen. De burcht bestaat uit drie pijpen, waarvan twee belopen zijn. Op basis van beeldmateriaal is geconcludeerd dat de burcht een functie heeft als voortplantingsplaats voor de das. Als het gaat om essentieel foerageergebied rond deze voortplantingsburcht, gaan we uit van een straal van 500 meter rond deze burcht (overeenkomend met ca. 75 ha).

In de zone van 500 meter rondom de hoofdburcht in het projectgebied is 22,1 hectare primair (=grasland) en 1,6 hectare secundair (=bouwland) foerageergebied beschikbaar, waarbij opgemerkt moet worden dat de oostkant begrensd wordt door De Grift en het Apeldoorns kanaal. Daardoor is de zone aan de oostkant beperkt. Daarnaast is de zone van 1.000 meter rondom de hoofdburcht in

het projectgebied 93,3 hectare primair en 16,9 hectare secundair foerageergebied beschikbaar. Het uitgangspunt is dat de das het Apeldoorns kanaal als een 'natuurlijke' grens van het territorium beschouwt.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen in het plangebied	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Das	1 hoofdburcht	1 hoofdburcht

Het plangebied biedt in beperkte mate nestgelegenheid aan vogels. Werkzaamheden waarbij mogelijk nestgelegenheid verloren gaat dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd of na een broedvogelcontrole. Daarnaast kunnen verschillende (algemene) soorten, waarvoor een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt, binnen het plangebied voorkomen.

Niet aangetroffen zijn:

- overige soorten vleermuizen en functies, nesten van jaarrond beschermde vogels, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en andere ongewervelden.

Kortetermijneffecten

Bij uitvoering van het plan gaan geen verblijfplaatsen van de das verloren. Wel kunnen dassen ten tijde van de werkzaamheden verstoord worden bij het foerageren en migreren. Door maatregelen wordt die verstoring tijdens de aanleg van het zonnepark voorkomen.

Langetermijneffecten

Ten gevolge van het inrichten van het zonnepark verandert ongeveer 20 ha met voornamelijk grasland, dat geschikt is als primair foerageergebied, van functie. Met name rond de huidige voortplantingsburcht verdwijnt foerageergebied. Zonder mitigerende maatregelen zullen negatieve effecten op de functionaliteit van de voortplantingsburcht optreden als gevolg van het verdwijnen van foerageergebied en de extra migratienoodzaak om geschikt alternatief foerageergebied te bereiken. De staat van instandhouding is van das landelijk gezien gunstig en de populatietrend van de das kan worden beoordeeld als 'verbeterend'. De lokale staat van instandhouding (in Gelderland) is in de huidige situatie gunstig (Logemann, 2018).

Preventieve maatregelen

De aanlegwerkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Om de functionaliteit van het plangebied als foerageer- en leefgebied voor de das te waarborgen, worden de volgende maatregelen gerealiseerd:

1. vrije toegankelijkheid van het zonnepark voor das (als migratieroute naar foerageergebied binnen én buiten het zonnepark);
2. creëren van habitat van hoge kwaliteit aan de randen van het zonnepark (als foerageergebied voor de das);
3. inrichten van twee compensatiepercelen van in totaal 4,0 hectare buiten het zonnepark;
4. het voorkómen van verstoring van de verblijfplaatsen binnen het zonnepark;
5. het werken buiten de kwetsbare perioden.

Toelichting op de maatregelen

Ad 1: Vrije migratie voor de das

Het verplichte hekwerk rond het zonnepark zal zonder verdere maatregelen een barrière voor dassen vormen. Daarom zal de onderrand van dit hekwerk op bepaalde plekken toegang verlenen voor de das (een beperkte toegang wordt aangebracht om het gevaar van wolvenoverlast te reduceren). Daarnaast zullen de voor das aantrekkelijke gebiedsdelen met dekking door hagen/singels direct aansluiten op de voortplantingsburcht in het zonnepark.

Langs de zuidgrens van het zonnepark wordt een dicht hekwerk toegepast die voor de das niet passeerbaar is en leidt naar een faunapassage onder de brug langs de Grift. Dit voorkomt dassenslachtoffers op de drukke Stadhoudersmolenweg.

Ad 2: Optimaliseren foerageergebied binnen het plangebied

Het plangebied heeft momenteel een goede kwaliteit als foerageergebied voor de das, aangezien het plangebied vooral bestaat uit grasland (primair foerageergebied).

Ten gevolge van het plaatsen van zonnepanelen wijzigt circa 20 ha primair foerageergebied (grasland) van geschiktheid als foerageergebied. Daarbij verdwijnt in elk geval de oppervlakte onder de panelen als foerageergebied.

Aan de buitenranden van het zonnepark wordt het bestaande grasland (waar geen panelen komen) opgewaardeerd tot kwaliteitsgrasland. Daarnaast wordt een deel van de stroken grasland tussen de panelen, die een breedte hebben van ca. 3 meter, geoptimaliseerd als kwaliteitsgrasland. Voor stroken van 3 meter of meer is een landbouwkundig gebruik met periodieke bemesting, beweiding en eventueel maaien mogelijk, omdat er met landbouwwerktuigen tussendoor gewerkt kan worden. De volgende maatregelen worden toegepast om de graslanden te optimaliseren:

- Doorzaaien grasland met klaver;
- Aanplant hoogstamfruitbomen in de 50 meterzone rond de dassenburcht (circa 115 stuks, maat 8-10);
- Aanplant singel met besdragende struiken langs de west- en noordgrens (4 m breed en lengte circa 560 m);
- Lage knipheggen langs de bestaande greppels in het gebied en langs de zuid- en oostgrens (circa 1.925 m);

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

11 van 22

Daarnaast worden de zonnepanelen niet strak tegen elkaar gelegd, maar zal er aan zowel de zijkanten als bovenkanten van de panelen 2 cm ruimte zitten tussen de panelen waardoor licht en regen tussen de panelen door op de bodem komt.

Er worden minimaal drie (voor dassen toegankelijke) uitgerasterde compartimenten gemaakt om schapenbegrazing mogelijk te maken. Er wordt steeds één compartiment gebruikt voor begrazing en de te begrazen compartimenten rouleren regelmatig (na circa 1 maand, afhankelijk van het aantal schapen en de snelheid waarmee het gras wordt afgegraasd), zodat voor das altijd optimale korte grasvegetaties aanwezig zijn.

Ad 3: Inrichten compensatiepercelen als vervangend foerageergebied

Als extra maatregel wordt een huidig maisperceel van circa 2 ha ten noorden van het plangebied (zuidelijk van de Papegaaiweg) ingericht als foerageergebied van hoge kwaliteit. Aan de west-, noord- en oostzijde van dit compensatieperceel wordt struweelhaag aangeplant over een breedte van 5 m. De rest van het perceel wordt ingericht als kruidenrijk grasland met inzaai van witte klaver.

Voor de gehele oppervlakte kwaliteitsgrasland geldt dat de grond zal worden bemest met vaste stalmest (ter bevordering van de regenwormenpopulatie) en dat geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. Daarnaast is een perceel van 2 ha bestaand grasland dat eigendom is van De Herenboeren Apeldoorn geoptimaliseerd tot kwaliteitsgrasland door de aanplant en beheer van 2 ha fruitbomen.

Bovenstaande compensatie betekenen dat hiermee in totaal 4 hectare effectief foerageergebied wordt opgewaardeerd tot 7 hectare effectief foerageergebied.

Ad 4. Het voorkomen van verstoring van de aanwezige burcht

Voor de aanlegfase wordt dicht, stekelig groen in een straal van 20 meter rondom de hoofdburcht en de vluchtpijp aangebracht. Langs de zuidzijde van de houtwal ligt een A-watergang van Waterschap Vallei en Veluwe (greppel) met een belangrijke waterafvoerende functie. Om het bestaande onderhoud van de greppel mogelijk te blijven houden, wordt een zone van vijf meter direct ten zuiden van de greppel vrijgehouden van aanplant. Hierdoor blijft onderhoud van de A-watergang door het waterschap mogelijk. Binnen de zone van 20 meter rondom de verblijfplaatsen worden geen zonnepanelen geplaatst. Op de 20-meter grens wordt tijdelijk - gedurende de werkzaamheden - een voor dassen passeerbaar hekwerk met dicht doek of een muur van hooi- of stroballen geplaatst, zodat verstoring van de verblijfplaatsen wordt voorkomen.

Ad 5: Werken buiten de kwetsbare perioden.

Werkzaamheden in het kader van aanplant groen binnen een zone van 50 m rond de verblijfplaatsen dient overdag uitgevoerd te worden tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang. Daarnaast is binnen deze zone gemotoriseerd materieel/ materiaal niet toegestaan en dienen de werkzaamheden binnen enkele dagen afgerond te worden.

Werkzaamheden buiten deze zone dienen bij voorkeur overdag uitgevoerd te worden tussen een

uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang. Daardoor is werkverlichting niet nodig en treedt geen verstoring van dassen op door licht, of door aanwezige mensen en machines.

Tabel 3 geeft een samenvatting van de te realiseren voorzieningen voor de das. De voorzieningen worden aangebracht conform de richtlijnen uit het kennisdocument van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Een cijfermatige uitwerking van de compensatieopgave is te vinden in Tabel A in Bijlage 3. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen compensatie binnen het plangebied en daarbuiten.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie/compensatie
Das	N.v.t.	<p>Inrichting</p> <p>De inrichting van het plangebied is vastgelegd in het projectplan “Activiteitenplan aanleg zonnepark Wenumseveld Apeldoorn” (Van der Sluis en Gerritsma, 2021) en een aanvulling daarop van Ecogroen van 15 november 2022 (“Uitwerking maatregelen kwaliteitsverbetering das ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Zonnepark Wenumseveld”). De inrichting is gericht op het instandhouden en versterken van de foerageer- en migratiemogelijkheden van de das. Het inrichtingsplan is vastgelegd in figuur 4 van Bijlage 3 aangevuld met een uitgebreide legenda. Het zonnepark zal met singels en heggen worden ingericht. In een rand buiten de zonnepanelen blijft een bredere zone aanwezig welke ingericht wordt als soortenrijk grasland en afgeschermd wordt met een struweelhaag, welke als verbinding zal dienen. De berekening van de compensatie-opgave is opgenomen in Tabel A in Bijlage 3.</p> <p>De panelen bestaan uit PV-panelen, welke in zuidopstelling worden geplaatst. Tussen de verschillende panelen wordt een opening gelaten van ca. 2 cm om ook vocht meer verdeeld onder de panelen te laten komen. Tussen de rijen zonnepanelen is deels ruimte van 2,5 meter en deels ca. 3 meter ruimte. Rondom de paneelvelden is een onderhoudspad van 3,5 meter van aanwezig. Op het terrein komen enkele trafostations welke middels een onderhoudspad te bereiken zijn. De onderzijde van het hekwerk wordt 20 cm boven maaiveld geplaatst, waardoor het zonnepark voor de das toegankelijk blijft over de gehele breedte (m.u.v. de zuidzijde van het zonnepark waar een dassenraster geplaatst wordt om een Stadshoudermolenweg veilig te kunnen passeren).</p> <p>De hagen worden aangeplant met soorten als hazelaar, Gelderse roos, hondsroos, eenstijlige meidoorn, wilde appel,</p>

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

13 van 22

		<p>wilde peer, sleedoorn, Europees krentenboompje, wilde kardinaalsmuts en gewone vlier. Kniphagen worden aangeplant met meidoorn.</p> <p>Beheer</p> <p>De graslanden binnen het zonnepark worden begraasd met schapen, en waar nodig aanvullend gemaaid. Begrazing vindt plaats door middel van compartimenteringsbegrazing. Hierdoor is er altijd een variatie aan vegetatie aanwezig. De gronden binnen het zonnepark worden bijgezaaid met een klavermengsel. Grasland buiten het zonnepark wordt eveneens bijgezaaid met een klavermengsel, en wordt deels gemaaid als hooiland met nabegrazing en deels begraasd door rundvee en/of schapen. Deze gronden worden strookgewijs bemest met ruwe stalmest (1x/jr). Binnen het plangebied (binnen en buiten het zonnepark) wordt geen gebruik gemaakt van pesticiden.</p>
--	--	--

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
<p><i>Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.</i></p> <p>Toelichting: Er is door de onderzoeksbureaus voldoende oriënterend en aanvullend onderzoek uitgevoerd volgens de Kennisdocumenten van BIJ12.</p>	Ja
<p><i>Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.</i></p> <p>Toelichting: Het aanvullend onderzoek is door onderzoeksbureaus uitgevoerd volgens de richtlijnen van de Kennisdocumenten van BIJ12.</p>	Ja
<p><i>De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.</i></p> <p>Toelichting: Er worden ter mitigatie diverse vegetatiestructuren in en rondom het projectgebied aangelegd en versterkt. De beide compensatieoppervlakten worden ingericht als optimaal dassenfoerageergebied. Daarnaast zal een natuurinclusief beheer worden toegepast in het zonnepark. Volgens de compensatie-berekening in Tabel A van Bijlage 3 wordt er bovenop de 100% te realiseren compensatie (16 hectare effectief foerageergebied) nog circa 0,4 ha extra gerealiseerd.</p>	Ja
<p><i>De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.</i></p>	Ja

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

14 van 22

<i>Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.</i>	Ja
<i>De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.</i>	Ja

Extra toelichting beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Tijdens een veldbezoek in februari 2021 is het verwachte terreingebruik van de das in kaart gebracht. Daarnaast zijn bekende burchten binnen een zone van 2,5 km op bewoning gecontroleerd. In februari en maart 2021 is onderzoek verricht door middel van het plaatsen van camera's. In de houtwal centraal in het plangebied zijn een hoofdburcht en een vluchtpijp van de das aangetroffen. De burcht bestaat uit drie pijpen, waarvan er twee belopen zijn. Op basis van beeldmateriaal is vastgesteld dat er een zogend vrouwtje in het plangebied aanwezig is. De burcht heeft hiermee aantoonbaar een functie als kraamverblijfplaats. Een andere das is niet op camera vastgelegd. Hiermee is voldoende onderzoek verricht naar de aanwezigheid van de das in het plangebied.

Extra toelichting andere bevredegende oplossing

De opgave voor het opwekken van grondgebonden zonne-energie binnen gemeente Apeldoorn is groot. De ambitie is om een aanbod van 255 MWp in 2028 en 561 MWp in 2038 te realiseren. In 2030 wil de gemeente 250 hectare zonneparken gerealiseerd hebben. De realisatie van een zonnepark met een oppervlakte van 20 hectare is qua ruimtelijke ordening, financiële haalbaarheid en eigendomssituatie niet overal mogelijk.

Extra toelichting belang

Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan, zien overheden, bedrijven en burgers zich genooddaakt om een energietransitie in gang te zetten. Er wordt geïnvesteerd in duurzame energiewinning. Gelijktijdig worden wereldwijd stappen gezet om fossiele brandstoffen uit te faseren, bebouwing te isoleren en anderszins zuiniger met energiebronnen om te gaan. In het Klimaatakkoord is de ambitie vastgelegd om onze uitstoot van CO₂ te reduceren met 49% in 2030. Om de klimaatafspraken in de komende tien jaar na te komen hebben inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties van zeven gemeenten (o.a. gemeente Apeldoorn), Provincie Gelderland en de Waterschappen in de Cleantech Regio samengewerkt aan de Regionale Energie Strategie (RES). In die strategie staat beschreven hoeveel zon- en windenergie de Cleantech Regio in de periode tot 2030 wil realiseren en welke mogelijkheden gezien worden voor zon- en windenergie na 2030.

Met dit project wordt een zonnepark gerealiseerd met een vermogen van circa 15,5 MWp, waarmee stroom wordt opgewekt voor zo'n 4.200 huishoudens. Daarmee draagt het bij aan de ambities en het beleid van rijk, provincie en gemeente gericht op een transitie naar een duurzame energievoorziening. Apeldoorn heeft de ambitie in 2030 28% energieneutraal te zijn. Ingezet wordt onder andere op grootschalige duurzame energieopwekking in de vorm van zonne-energie. Om de

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

15 van 22

doelstelling te halen is zowel opwekking van zonne-energie nodig met zonnepanelen op daken als met grondgebonden zonneparken.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

16 van 22

BIJLAGE 2: Overzicht plangebied

Figuur 1: Plangebied zonnepark Wenumseveld aangegeven met rood kader (Van der Shuis en Gerritsma, 2021).

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

17 van 22

Bijlage 3: Overzicht van mitigerende maatregelen

Figuur 2: Luchtfoto van compensatiegebied buiten het plangebied ter grootte van 2 ha, gelegen ten zuiden van de Papegaaiweg (rood gearceerd gebied: mais wordt kwaliteitsgrasland/ blauw lijn: haag).

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

18 van 22

Figuur 3: Luchtfoto van compensatiegebied buiten het plangebied ter grootte van 2 ha, gelegen ten westen van de Wenumseveldweg (rood gearceerd gebied: rijen fruitbomen met gras op terrein Herenboeren).

Blad
19 van 22

LEGEND

- Internet Fields (green)
- Storm Category 1 (blue)
- Storm Category 2 (blue)
- Storm Category 3 (blue)
- Storm Category 4 (blue)
- Storm Category 5 (blue)
- Storm Category 6 (blue)
- Storm Category 7 (blue)
- Storm Category 8 (blue)
- Storm Category 9 (blue)
- Storm Category 10 (blue)
- Storm Category 11 (blue)
- Storm Category 12 (blue)
- Storm Category 13 (blue)
- Storm Category 14 (blue)
- Storm Category 15 (blue)
- Storm Category 16 (blue)
- Storm Category 17 (blue)
- Storm Category 18 (blue)
- Storm Category 19 (blue)
- Storm Category 20 (blue)
- Storm Category 21 (blue)
- Storm Category 22 (blue)
- Storm Category 23 (blue)
- Storm Category 24 (blue)
- Storm Category 25 (blue)
- Storm Category 26 (blue)
- Storm Category 27 (blue)
- Storm Category 28 (blue)
- Storm Category 29 (blue)
- Storm Category 30 (blue)
- Storm Category 31 (blue)
- Storm Category 32 (blue)
- Storm Category 33 (blue)
- Storm Category 34 (blue)
- Storm Category 35 (blue)
- Storm Category 36 (blue)
- Storm Category 37 (blue)
- Storm Category 38 (blue)
- Storm Category 39 (blue)
- Storm Category 40 (blue)
- Storm Category 41 (blue)
- Storm Category 42 (blue)
- Storm Category 43 (blue)
- Storm Category 44 (blue)
- Storm Category 45 (blue)
- Storm Category 46 (blue)
- Storm Category 47 (blue)
- Storm Category 48 (blue)
- Storm Category 49 (blue)
- Storm Category 50 (blue)
- Storm Category 51 (blue)
- Storm Category 52 (blue)
- Storm Category 53 (blue)
- Storm Category 54 (blue)
- Storm Category 55 (blue)
- Storm Category 56 (blue)
- Storm Category 57 (blue)
- Storm Category 58 (blue)
- Storm Category 59 (blue)
- Storm Category 60 (blue)
- Storm Category 61 (blue)
- Storm Category 62 (blue)
- Storm Category 63 (blue)
- Storm Category 64 (blue)
- Storm Category 65 (blue)
- Storm Category 66 (blue)
- Storm Category 67 (blue)
- Storm Category 68 (blue)
- Storm Category 69 (blue)
- Storm Category 70 (blue)
- Storm Category 71 (blue)
- Storm Category 72 (blue)
- Storm Category 73 (blue)
- Storm Category 74 (blue)
- Storm Category 75 (blue)
- Storm Category 76 (blue)
- Storm Category 77 (blue)
- Storm Category 78 (blue)
- Storm Category 79 (blue)
- Storm Category 80 (blue)
- Storm Category 81 (blue)
- Storm Category 82 (blue)
- Storm Category 83 (blue)
- Storm Category 84 (blue)
- Storm Category 85 (blue)
- Storm Category 86 (blue)
- Storm Category 87 (blue)
- Storm Category 88 (blue)
- Storm Category 89 (blue)
- Storm Category 90 (blue)
- Storm Category 91 (blue)
- Storm Category 92 (blue)
- Storm Category 93 (blue)
- Storm Category 94 (blue)
- Storm Category 95 (blue)
- Storm Category 96 (blue)
- Storm Category 97 (blue)
- Storm Category 98 (blue)
- Storm Category 99 (blue)
- Storm Category 100 (blue)

Table 1: Unit Counts

Unit Type	Number of Units	Total Units
1-BR	100	100
2-BR	100	200
3-BR	100	300
4-BR	100	400
5-BR	100	500
6-BR	100	600
7-BR	100	700
8-BR	100	800
9-BR	100	900
10-BR	100	1000
11-BR	100	1100
12-BR	100	1200
13-BR	100	1300
14-BR	100	1400
15-BR	100	1500
16-BR	100	1600
17-BR	100	1700
18-BR	100	1800
19-BR	100	1900
20-BR	100	2000
21-BR	100	2100
22-BR	100	2200
23-BR	100	2300
24-BR	100	2400
25-BR	100	2500
26-BR	100	2600
27-BR	100	2700
28-BR	100	2800
29-BR	100	2900
30-BR	100	3000
31-BR	100	3100
32-BR	100	3200
33-BR	100	3300
34-BR	100	3400
35-BR	100	3500
36-BR	100	3600
37-BR	100	3700
38-BR	100	3800
39-BR	100	3900
40-BR	100	4000
41-BR	100	4100
42-BR	100	4200
43-BR	100	4300
44-BR	100	4400
45-BR	100	4500
46-BR	100	4600
47-BR	100	4700
48-BR	100	4800
49-BR	100	4900
50-BR	100	5000

Table 2: Field Construction

Field	Number of Units	Primary (P/R)	Secondary (S/R)
1	100	100	100
2	100	100	100
3	100	100	100
4	100	100	100
5	100	100	100
6	100	100	100
7	100	100	100
8	100	100	100
9	100	100	100
10	100	100	100
11	100	100	100
12	100	100	100
13	100	100	100
14	100	100	100
15	100	100	100
16	100	100	100
17	100	100	100
18	100	100	100
19	100	100	100

Datum
15 december 2022

Zaaknummer
2021-009353

Blad
20 van 22

Tabel A: Berekening van compensatieopgave van zonnepark Wenumseveld.

1. Berekening van effectief foerageergebied binnen plangebied vóór installatie van panelen				
Elementen	Score foerageergebied op basis van huidig gebruik	Opmerking	Oppervlakte in m2	Totaal effectief foerageergebied in m2
Totaal plangebied binnen rode contouren			195.739	
waarvan bemest grasland	100%		115.190	115.190
waarvan akkerland	50%		76.549	38.275
waarvan houtwal en heg	83%		4.000	3.320
Totaal effectief foerageergebied in m2 vóór installatie van panelen			195.739	156.785
2. Berekening van effectief foerageergebied in plangebied ná installatie van panelen				
Elementen	Score foerageergebied op basis van huidig gebruik	Opmerking	Oppervlakte in m2	Totaal effectief foerageergebied in m2
Oppervlakte onder de panelen	0%		71.384	0
Grasstroken tussen de panelen ca. 3 m, waardoor bewerkbaar met trekker	100%	Ruimte tussen de panelen ca. 3 m, dus 100%	10.000	10.000
Grasstroken tussen de panelen 2.5 m, niet bewerkbaar met trekker	50%	Ruimte tussen de panelen 2.5m, (smaller dan 3.0m dus 50%)	34.694	17.347
Hagen, smal en breed	83%	Smalle en brede hagen 1925 m x 0.3m en 783 m x 4m	3.710	3.079
Onderhoudspaden	0%	Onderhoudspaden van halfverharding dus 0%	3.140	0
Natuurvriendelijke oevers minus wateroppervlakte	83%	Ecologische zone	13.305	11.043

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

21 van 22

Grasland in zone rondom panelen tot aan onderhoudspad	100%	Alle oppervlakte grasland buiten opstelling van zonnepanelen (excl. rijen tussen panelen)	59.506	59.506
Watergangen	0%	Geen wijziging		-
Subtotaal binnen plangebied (excl. opwaardering)			195.739	100.975
3. Opwaardering naar kwaliteitsgrasland binnen plangebied				
Kwaliteitsgrasland (klaver, schapen, geen kunstmest, kort gehouden) + fruitbomen	50%	Rondom de burcht	12.843	6.422
Kwaliteitsgrasland (klaver, schapen, geen kunstmest, kort gehouden) + smalle hagen voor geleiding naar andere gebieden	50%	Naast sloten en hekwerk	46.663	23.332
Subtotaal binnen plangebied			59.506	29.753
4. Opwaardering naar kwaliteitsgrasland buiten plangebied				
Elementen	% opwaardering t.o.v. huidige functie	Opmerking	Oppervlakte in m2	Totaal effectief foerageergebied in m2
Aankoop gronden 4209, 5253 (deels), 5254 en 8343 met een totale grootte van 1.9785 ha	100%	Omvorming van akkerland naar kwaliteitsgrasland	19.785	19.785
Opwaardering compensatieperceel 1 Herenboeren	50%	Aanplant fruitbomen Herenboeren (50% opwaardering)	20.000	10.000
Subtotaal compensatie buiten plangebied			39.785	29.785
5. Totaal binnen en buiten plangebied na				Totaal effectief foerageergebied in m2

Datum

15 december 2022

Zaaknummer

2021-009353

Blad

22 van 22

aanleg zonnepark				
Totaal areaal				160.513
"Overschot" berekend effectief foerageergebied (=verschil vóór en ná)				3.729